

ZAKON
O SPOLJNOJ TRGOVINI NAORUŽANJEM, VOJNOM OPREMOM I
ROBOM DVOSTRUKE NAMENE
(*"Sl. list SCG", br. 7/2005 i 8/2005 - ispr.*)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom propisuju se način i uslovi pod kojima se može vršiti spoljna trgovina, transport i tranzit naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namene (u daljem tekstu: kontrolisana roba), definišu njihovi pojmovi, utvrđuje organ nadležan za izdavanje dozvola za izvoz, uvoz, transport, tranzit, posredovanje i vršenje usluga u spoljnotrgovinskom prometu, uslovi pod kojima se mogu izdavati dozvole, ovlašćenja nadležnih organa u sprovođenju ovog zakona, nadzor i kontrola i kaznene odredbe u slučaju kršenja ovog zakona.

Savet ministara donosi propise za sprovođenje ovog zakona.

Član 2

Cilj ovog zakona je uspostavljanje državne kontrole radi ostvarivanja i zaštite bezbednosnih, spoljnopolitičkih i ekonomskih interesa državne zajednice Srbija i Crna Gora (u daljem tekstu: Srbija i Crna Gora), međunarodnog kredibiliteta i integriteta i obezbeđenja poštovanja međunarodnih obaveza koje je preuzela Srbija i Crna Gora.

Član 3

Kontrolisanom robom, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) naoružanje, vojna oprema i odnosne tehnologije, usklađeni sa Zajedničkom listom vojne opreme obuhvaćene Pravilima ponašanja Evropske unije o postupanju kod izvoza naoružanja;
- 2) roba dvostruke namene, uključujući softver i tehnologije, koja pored civilne može imati i vojnu namenu, usklađena sa Listom roba i tehnologija dvostruke namene Evropske unije.

Savet ministara utvrđuje nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme i listu robe dvostruke namene, kao i druge liste radi izvršavanja obaveza iz međunarodnih ugovora.

Član 4

Roba koja nije obuhvaćena članom 3 ovog zakona smatra se kontrolisanom robom u slučaju kada lice koje namerava da izvrši spoljnotrgovinski promet dođe do saznanja od strane nadležnih organa ili ima razlog da misli da predmetna roba jeste ili može biti, u celini ili delimično, upotrebljena za razvoj, proizvodnju, manipulaciju, raspolaganje, održavanje, skladištenje, otkrivanje, detekciju, identifikaciju ili širenje hemijskog, biološkog ili nuklearnog naoružanja, ili drugih nuklearno-eksplozivnih naprava, ili za razvoj, proizvodnju, održavanje ili skladištenje raketa sposobnih da nose takvo naoružanje.

Član 5

Spoljna trgovina, transport, tranzit, posedovanje, korišćenje nuklearnog, hemijskog ili biološkog oružja i sredstava za njihovo lansiranje, posebno u terorističke svrhe, bilo kom nedržavnom akteru je zabranjeno.

Član 6

Spoljna trgovina kontrolisanom robom obuhvata:

- 1) izvoz i uvoz;
- 2) naučnotehničku saradnju i proizvodnu kooperaciju, pribavljanje i ustupanje imovinskih prava po osnovu tehnologija u oblasti proizvodnje kontrolisane robe;
- 3) pružanje intelektualnih i materijalnih usluga koje se mogu upotrebiti u projektovanju, razvoju, proizvodnji, upotrebi i održavanju kontrolisane robe;

- 4) zastupanje stranih firmi, posredovanje, reeksport, održavanje i druge usluge u spoljnotrgovinskom prometu kontrolisanom robom;
- 5) nekomercijalni izvoz i uvoz.

Član 7

Transportom kontrolisane robe, u smislu ovog zakona, smatraju se svi vidovi transporta (kopneni, vodeni, vazdušni) kontrolisane robe na i sa teritorije Srbije i Crne Gore.

Član 8

Tranzitom kontrolisane robe (sa i bez pretovara), u smislu ovog zakona, smatraju se svi vidovi tranzita (kopneni, vodeni i vazdušni) preko teritorije Srbije i Crne Gore, bez obzira na krajnje odredište.

Član 9

Spoljna trgovina kontrolisanom robom navedenom u čl. 3 i 4 ovog zakona može se obavljati samo na osnovu dozvole koju izdaje Ministarstvo za međunarodne ekonomske odnose Srbije i Crne Gore (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo), ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Član 10

Transport i tranzit kontrolisane robe navedene u čl. 3 i 4 ovog zakona može se obavljati samo na osnovu odobrenja nadležnih organa.

Član 11

Spoljnu trgovinu kontrolisanom robom može da vrši fizičko i pravno lice (u daljem tekstu: lice) registrovano za obavljanje ove delatnosti kod nadležnog ministarstva.

Lice je dužno da pre započinjanja spoljnotrgovinskog posla utvrdi da li predmetna roba spada u kategoriju kontrolisane robe iz čl. 3 i 4 ovog zakona.

Član 12

Registar lica koja mogu da obavljaju spoljnu trgovinu kontrolisanom robom vodi nadležno ministarstvo.

Rešenje o upisu u registar iz stava 1 ovog člana važi pet godina.

Način vođenja registra iz stava 1 ovog člana propisuje ministar za međunarodne ekonomske odnose.

Član 13

Registracija za obavljanje spoljne trgovine kontrolisanom robom vrši se na osnovu pisanog zahteva lica, koji mora da sadrži:

- 1) overenu fotokopiju rešenja nadležnog organa o registrovanoj delatnosti;
- 2) matični broj i poreski identifikacioni broj;
- 3) uverenje nadležnog organa da podnosilac zahteva nije kažnjavan za krivično delo i da nije pod istragom;
- 4) naziv banke i dokumente overene od banke čiji je deponent (kopije poslednjeg bilansa stanja i bilansa uspeha, potvrdu da nije u blokadi poslednjih šest meseci, kopiju kartona deponovanih potpisa);
- 5) izjavu podnosioca zahteva da nije pred bankrotom;
- 6) uverenje da podnosilac zahteva nema obaveza po osnovu plaćanja carina i poreza koji se naplaćuju sudskom presudom;
- 7) broj i strukturu zaposlenih;
- 8) izjavu kojom se obavezuje da će nadležnom organu omogućiti i pomoći u kontroli i nadzoru nad poslovanjem u oblasti prometa kontrolisane robe, kao i kontroli smeštajnog prostora i prevoznih sredstava;
- 9) druge dokumente potrebne za odlučivanje po zahtevu nadležnog ministarstva.

II IZDAVANJE DOZVOLA

Član 14

Dozvola za obavljanje spoljne trgovine kontrolisanom robom je pisani dokument nadležnog ministarstva, kojim se licu odobrava da obavi pojedinačni posao spoljne trgovine poznatom količinom i vrstom kontrolisane robe, pod uslovima utvrđenim ugovorom.

Član 15

Zahtev za izdavanje dozvole za obavljanje spoljne trgovine kontrolisanom robom mora da sadrži:

- 1) naziv, adresu i matični broj uvoznika ili izvoznika;
- 2) naziv, opis, tarifnu oznaku, identifikacioni broj iz liste kontrolisane robe i količinu kontrolisane robe;
- 3) namenu korišćenja kontrolisane robe;
- 4) ukupnu vrednost kontrolisane robe;
- 5) podatke o ostalim učesnicima u prometu: proizvođaču, prodavcu, vlasniku, kupcu, špediteru, prevozniku, posrednicima i zastupnicima u prometu;
- 6) naziv i adresu krajnjeg korisnika;
- 7) način plaćanja, odnosno naplate;
- 8) predlog vremenskog roka važenja dozvole;
- 9) druge podatke potrebne za odlučivanje.

Član 16

Uz zahtev za izdavanje dozvole za izvoz kontrolisane robe, pored podataka iz člana 15 ovog zakona, podnosilac zahteva obavezan je da dostavi originalnu potvrdu o krajnjem korisniku (END USER CERTIFICATE) dobijenu od strane zvaničnog organa zemlje krajnjeg korisnika, koja nije starija od šest meseci, prevod originalne potvrde overen od strane ovlašćenog sudskog tumača, kao i druge dokumente potrebne za odlučivanje po zahtevu nadležnog ministarstva.

Originalna potvrda treba da sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv i adresu izvoznika;
- 2) naziv i adresu krajnjeg korisnika kontrolisane robe;
- 3) zemlju krajnjeg odredišta;
- 4) opis, količinu i namenu kontrolisane robe;
- 5) izjavu da se kontrolisana roba neće koristiti u druge svrhe, da se neće reeksportovati ili na drugi način ponovo staviti u promet ili transfer bez pisanog odobrenja nadležnog ministarstva zemlje isporučioaca;
- 6) potpis, ime i funkciju ovlašćenog lica;
- 7) broj i datum izdavanja.

Član 17

Potvrdu o krajnjem korisniku (END USER CERTIFICATE) za uvoz kontrolisane robe izdaje nadležno ministarstvo.

Član 18

Obrazac zahteva za izdavanje dozvole, obrazac dozvole, kao i druge obrasce dokumenata koji prate spoljnu trgovinu kontrolisanom robom, propisuje ministar za međunarodne ekonomske odnose.

Član 19

Dozvola za obavljanje spoljne trgovine kontrolisanom robom sadrži:

- 1) naziv, matični broj i adresu izvoznika ili uvoznika;
- 2) naziv, opis, tarifnu oznaku, identifikacioni broj iz liste kontrolisane robe i količinu kontrolisane robe;
- 3) ukupnu vrednost kontrolisane robe koja je predmet izvoza ili uvoza;

- 4) naziv i adresu proizvođača, odnosno vlasnika i krajnjeg korisnika kontrolisane robe;
- 5) način naplate, odnosno plaćanja;
- 6) rok važenja dozvole;
- 7) broj, datum izdavanja, pečat i potpis ovlašćenog lica.

Važenje dozvole vremenski je ograničeno na period do jedne godine.

Član 20

Pre odlučivanja po zahtevu za izdavanje dozvole za obavljanje spoljne trgovine kontrolisanom robom u smislu odredaba ovog zakona, nadležno ministarstvo pribavlja saglasnost ministarstava Srbije i Crne Gore nadležnih za spoljne poslove i poslove odbrane, kao i mišljenje ministarstva države članice nadležnog za unutrašnje poslove na čijoj se teritoriji nalazi sedište lica iz člana 11 ovog zakona.

Ministarstva Srbije i Crne Gore nadležna za spoljne poslove i poslove odbrane, u procesu odlučivanja o davanju saglasnosti na promet naoružanja i vojne opreme, imaju pravo uskraćivanja izdavanja dozvole.

U slučaju da oba ministarstva iz stava 2 ovog člana uskrate izdavanje dozvole, nadležno ministarstvo ne može izdati dozvolu, a u slučaju da jedno uskrati izdavanje dozvole, konačnu odluku donosi Savet ministara.

Član 21

Prilikom odlučivanja o davanju saglasnosti za spoljnotrgovinski promet kontrolisanom robom, ministarstvo Srbije i Crne Gore nadležno za spoljne poslove razmatra:

- 1) sankcije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i preporuke Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS);
- 2) preuzete međunarodne obaveze i spoljnopoličke interese Srbije i Crne Gore;
- 3) pravila ponašanja Evropske unije u vezi sa izvozom naoružanja i vojne opreme;
- 4) stepen poštovanja, odnosno ugroženosti ljudskih prava i sloboda u zemlji krajnjeg odredišta.

Član 22

Prilikom odlučivanja o davanju saglasnosti za spoljnotrgovinski promet kontrolisanom robom, ministarstvo Srbije i Crne Gore nadležno za poslovne odbrane razmatra:

- 1) uticaj na bezbednost Srbije i Crne Gore;
- 2) da li se naoružanje i vojna oprema, predviđeni za izvoz, nalaze na izvoznjoj listi naoružanja i vojne opreme;
- 3) da li postoji odluka ministarstva Srbije i Crne Gore nadležnog za poslove odbrane kada se radi o naoružanju i vojnoj opremi sa stoka Vojske Srbije i Crne Gore;
- 4) da li Srbija i Crna Gora, po osnovu transfera tehnologije od strane Ministarstva odbrane i Vojske, ima udela u vlasništvu nad predmetnom tehnologijom.

Član 23

Prilikom odlučivanja o davanju mišljenja za spoljnu trgovinu kontrolisanom robom, ministarstva država članica nadležna za unutrašnje poslove razmatraju:

- 1) uticaj na unutrašnju bezbednost;
- 2) uticaj na bezbednost saobraćaja;
- 3) uticaj na zaštitu života, lične i imovinske bezbednosti građana.

Član 24

Nadležno ministarstvo odlučuje o izdavanju dozvole u roku od 30 dana od dana uredno podnetog zahteva.

Član 25

Nadležno ministarstvo odbiće izdavanje dozvole ako:

- 1) izvoznik ili uvoznik nije upisan u registar za obavljanje spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namene (član 11);
- 2) izvoznik ili uvoznik navede lažne podatke u zahtevu (čl. 13 i 15);
- 3) izvoznik ili uvoznik nije dostavio END USER CERTIFICATE, ili je on stariji od šest meseci, ili nije preveden od strane ovlašćenog sudskog tumača (član 16);
- 4) ministarstva Srbije i Crne Gore nadležna za spoljne poslove i poslove odbrane ne daju svoju saglasnost na podneti zahtev (čl. 21 i 22);
- 5) to ne odgovara interesima spoljne politike, bezbednosti i ekonomije Srbije i Crne Gore.

Član 26

Nadležno ministarstvo oduzeće izdatu dozvolu ako je:

- 1) dozvola izdata na osnovu lažnih podataka ili su se značajno promenili uslovi prilikom izdavanja dozvole;
- 2) lice ili posao spoljne trgovine ugrozio bezbednosne, spoljnopolitičke i ekonomske interese Srbije i Crne Gore;
- 3) lice prestalo da se pridržava uslova za izdavanje dozvole ili nisu ispoštovani uslovi navedeni u dozvoli.

Za slučajeve navedene u tač. 1 do 3 ovog člana, Srbija i Crna Gora nije odgovorna prema imaoocu dozvole za moguću štetu prouzrokovanu oduzimanjem dozvole.

Član 27

Lice pismeno obaveštava nadležno ministarstvo o realizaciji posla spoljne trgovine kontrolisane robe ili vraća dobijenu dozvolu nadležnom ministarstvu ako dozvola nije realizovana, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka roka važenja dozvole.

Na zahtev nadležnog ministarstva, izvoznik podnosi potvrdu izdatu od strane nadležnog organa države krajnjeg odredišta kojom se potvrđuje prijem kontrolisane robe.

Član 28

Nadležno ministarstvo formiraće sopstvenu bazu podataka o izdatim, odbijenim i oduzetim dozvolama u skladu sa ovim zakonom.

Nadležno ministarstvo informiše organe država članica nadležne za poslove zaštite životne sredine o izdatim dozvolama za obavljanje spoljne trgovine hemikalijama iz lista kontrolisane robe.

Godišnji izveštaj o realizaciji spoljnotrgovinskog prometa kontrolisane robe usvaja Savet ministara i o tome informiše Skupštinu Srbije i Crne Gore.

III TRANSPORT I TRANZIT NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Član 29

Transport naoružanja i vojne opreme kopnenim i vodenim putem odobravaju ministarstva država članica nadležna za unutrašnje poslove, na osnovu prethodno izdate dozvole nadležnog ministarstva za obavljanje konkretnog posla spoljne trgovine i saglasnosti ministarstava Srbije i Crne Gore nadležnih za spoljne poslove i poslove odbrane.

Transport naoružanja i vojne opreme vazdušnim putem odobrava organ nadležan za vazdušni saobraćaj, na osnovu prethodno izdate dozvole nadležnog ministarstva za obavljanje konkretnog posla spoljne trgovine i saglasnosti ministarstava Srbije i Crne Gore nadležnih za spoljne poslove i poslove odbrane.

Član 30

Tranzit naoružanja i vojne opreme kopnenim i vodenim putem vrši se na propisan način i po odobrenju ministarstava država članica nadležnih za unutrašnje poslove, uz saglasnost ministarstava Srbije i Crne Gore nadležnih za poslove odbrane i spoljne poslove.

Tranzit naoružanja i vojne opreme vazdušnim putem vrši se na propisan način i po odobrenju organa nadležnog za vazdušni saobraćaj, uz saglasnost ministarstava Srbije i Crne Gore nadležnih za spoljne poslove i poslove odbrane.

Član 31

Pri transportu i tranzitu naoružanja i vojne opreme preduzimaju se potrebne mere obezbeđenja. Transport i tranzit naoružanja i vojne opreme kopnenim i vodenim putem na teritoriji Srbije i Crne Gore vrši se uz naoružanu pratnju.

Član 32

Uslovi i način obavljanja transporta i tranzita naoružanja i vojne opreme, mere obezbeđenja i nadzor nad obavljanjem ovog transporta i tranzita na teritoriji Srbije i Crne Gore, propisani su posebnim propisima država članica.

IV NADZOR I KONTROLA

Član 33

Nadležno ministarstvo vrši nadzor i kontrolu u skladu sa ovim zakonom u saradnji sa drugim organima (ministarstvo nadležno za poslove odbrane, ministarstva država članica nadležna za unutrašnje poslove, uprave carina država članica, organi bezbednosno-obaveštajnih službi i drugo). Carinski organi, organi bezbednosno-obaveštajnih službi i inspekcijски organi države članice sprovode stalnu kontrolu u okviru ovlašćenja utvrđenih zakonom, o čemu dostavljaju izveštaj nadležnom ministarstvu.

Član 34

Lice koje vrši spoljnotrgovinski promet kontrolisane robe (uvoznik, izvoznik, posrednik, vlasnik ili drugi korisnik) obavezno je da čuva dokumentaciju o prometu kontrolisane robe najmanje 10 godina po obavljenom poslu, da omogući izvršenje kontrole i nadzora i obezbedi potrebnu pomoć u njenom sprovođenju i da se pridržava uslova navedenih u dozvoli za promet kontrolisane robe.

Član 35

Lice koje se bavi spoljnom trgovinom, transportom ili tranzitom kontrolisane robe mora nadležnim organima iz člana 33 ovog zakona da omogući uvid radi nadzora i kontrole u svim fazama prometa, transporta, tranzita i skladištenja.

Član 36

Lice koje učestvuje u spoljnoj trgovini, transportu ili tranzitu kontrolisane robe, ili nabavlja i čuva kontrolisanu robu, preduzima sve potrebne mere u cilju sprečavanja njenog nestanka ili oštećenja. U slučaju nestanka ili oštećenja kontrolisane robe, lice obaveštava nadležno ministarstvo u roku od 24 sata od nestanka ili oštećenja.

Član 37

Ako postoji opravdana sumnja da lice namerava da pribavi kontrolisanu robu za namene koje nisu navedene u dozvoli za obavljanje spoljne trgovine kontrolisanom robom, nadležno ministarstvo zahteva da drugi organi iz člana 33 izvrše prethodnu kontrolu. O rezultatima izvršene kontrole iz stava 1 ovog člana drugi organi sačinjavaju zapisnik i pismeno izveštavaju nadležno ministarstvo, u roku od 15 dana od dana izvršenja prethodne kontrole. Lice koje je kontrolisano ima pravo da se upozna sa sadržajem zapisnika, dobije kopiju zapisnika i, u roku od sedam dana, dostavi nadležnom ministarstvu svoje mišljenje u vezi sa rezultatima kontrole.

Član 38

Tokom izvršenja carinske kontrole kontrolisane robe koja je predmet spoljne trgovine, carinski organi mogu, u okviru svojih nadležnosti, ograničiti, zaustaviti, oduzeti ili obustaviti transport kontrolisane robe, o čemu će odmah obavestiti nadležno ministarstvo.

Član 39

Obaveze carinskih organa u sprovođenju odredaba ovog zakona propisuju ministarstva država članica nadležna za poslove finansija.

Obaveze organa unutrašnjih poslova na teritoriji Srbije i Crne Gore u sprovođenju odredaba ovog zakona propisuju ministarstva država članica nadležna za unutrašnje poslove.

Član 40

Uprave carina tromesečno obavješavaju nadležno ministarstvo o realizaciji izdatih dozvola u okviru svojih nadležnosti.

V KAZNE NE ODREDBE

Član 41

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa vrednosti robe koja je predmet prekršaja kazniće se lice koje:

- 1) bez upisa u odgovarajući registar vrši spoljnotrgovinski promet i posredovanje u prometu robe dvostruke namene (član 11);
- 2) bez dozvole nadležnog ministarstva vrši spoljnotrgovinski promet i posredovanje u prometu robe dvostruke namene (član 9);
- 3) daje lažne izjave ili izostavi materijalne činjenice u postupku izdavanja dozvole (čl. 15 i 16);
- 4) učini prekršaj iz čl. 27, 34, 35 i 36 ovog zakona.

Novčanom kaznom od jednostrukog do trostrukog iznosa vrednosti robe koja je predmet prekršaja kazniće se odgovorno lice u pravnom licu kada je izvršilac prekršaja pravno lice.

Za prekršaje iz čl. 9 i 11, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mera brisanja iz registra lica koja mogu da obavljaju spoljnu trgovinu kontrolisanom robom i oduzimanje robe koja je predmet prekršaja.

Zabrana iz stava 3 ovog člana traje tri godine i teče od dana pravosnažnosti presude.

Član 42

Za vođenje postupka i izricanje kazni nadležni su sudovi, odnosno organi za prekršaje država članica, u skladu sa zakonima država članica.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43

Prava koja proizlaze iz pojedinačnih akata koja su doneli nadležni organi, a nisu u celini iskorišćena ili su delimično iskorišćena do dana početka primene ovog zakona, mogu se iskoristiti u rokovima utvrđenim tim aktima.

Član 44

Propisi za izvršavanje ovog zakona doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 45

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o prometu i proizvodnji naoružanja i vojne opreme ("Službeni list SRJ", br. 41/96) koje se odnose na spoljnotrgovinski promet naoružanja i vojne opreme.

Član 46

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SCG", a primenjivaće se od 31. marta 2005. godine.